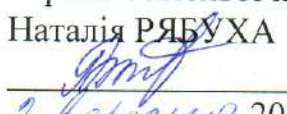

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми
Наталія РЯБУХА

2 вересня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з навчальної
роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

2 вересня 2021 р.

**Силабус
навчальної дисципліни**

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Освітньо-наукова програма – Музичне мистецтво

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Харків – 2021

Силабус склав:
доктор культурології, професор
Кравченко Олександр Васильович

Силабус затверджено на засіданні кафедри культурології,
протокол № 2 від «25» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри культурології,
кандидат педагогічних наук, доцент Тетяна БОСЕНКО

Силабус схвалено радою факультету музичного мистецтва
Протокол № 2 від 02 вересня 2021 р.
Голова ради факультету Тетяна БОЛЬШАКОВА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Культурологія
Викладач (-і)	Кравченко Олександр Васильович
Профіль викладача	olexandr.kravchenko@xdak.ukr.education
Контактний телефон та емейл	0957879011 olexandr.kravchenko@xdak.ukr.education
Інформація про консультації	Онлайн-консультації через профіль викладача
Логіка вивчення курсу	Вивчення дисципліни не передбачає попередньої спеціальної підготовки і передбачає актуалізацію знань з філософії, історії культури, соціології, антропології, теорії комунікації, мистецтвознавства.

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна "Культурологія" є обов'язковим компонентом освітньої програми, який призначений для поглиблення розуміння здобувачами основних підходів та методів наукового усвідомлення культури.

Курс спрямований на систематизацію знань щодо розвитку культурології та інших наук, методи яких дозволяють аналізувати культурні феномени. Вивчення курсу має сприяти розширенню дослідницької ерудиції здобувачів, усвідомленню ними спеціальних наукових проблем у контексті теорії культури, ознайомленню з науковим інструментарієм аналізу соціокультурних процесів та явищ.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Сформувати системне уявлення щодо сучасних наукових принципів та методів дослідження культури в актуальних дисциплінарних контекстах.

Зокрема:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у сфері культури і мистецтва на основі цілісної системи історичних і теоретичних знань та сформованих особистих художніх і морально-ціннісних орієнтирів.

ЗК 4. Здатність до розуміння культури і звичаїв інших країн, до міжкультурного діалогу з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; працювати в міжнародному середовищі, використовувати академічну українську та іноземну мови в професійній та науково-дослідницькій діяльності.

ЗК 5. Здатність спрямовувати себе для досягнення важливих наукових цілей, що зробить внесок у розвиток знань через наукові дослідження, написання грантових пропозицій

ЗК 6. Здатність до формування системного науково-го/мистецького світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в галузі музикознавства та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках, зокрема культурології, і можуть бути опубліковані в провідних наукових виданнях з музикознавства.

СК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми у сфері

історичного, теоретичного та виконавського музикознавства.

СК 3. Здатність до демонстрації інноваційності, високого ступеня самостійності, до розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності у сфері музикознавства; прийняття обґрунтованих рішень; до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК 8. Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також пояснювати сучасні музичні явища і процеси.

СК 9. Здатність аналітично мислити і практично застосовувати навички систематизації та узагальнення інформації, працювати з іншомовними науковими текстами за напрямом досліджень.

СК 10. Здатність самостійно здійснювати аналіз музичного твору та особливостей його функціонування в певному соціокультурному середовищі.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичної культури та мистецтва і на межі предметних галузей музикознавства та культурології, а також дослідницькі вміння та навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, здобуття нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 2. Володіти спеціалізованими умінями/навичками і методами, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної практичної й наукової музичної діяльності, а також розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики в галузі музичного мистецтва.

ПРН 3. Знати основні тенденції розвитку та специфіку національної музичної культури, усвідомлювати її цінності у світовому контексті.

ПРН 5. Уміти з'ясувати трансформації онтологічного статусу музичного твору в процесі історичного розвитку культури і мистецтва.

ПРН 7. Застосовувати загальні принципи, методи музикознавчої науки та культурологічний підхід у власних наукових розвідках та у викладацькій практиці.

ПРН 8. Критично аналізувати, оцінювати результати власних досліджень у контексті сучасних знань, синтезувати нові й комплексні ідеї в галузі музикознавства.

ПРН 12. Започатковувати, планувати, реалізовувати, коригувати послідовний процес ґрунтовного музикознавчого наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у науково-педагогічній та музично-просвітницькій сферах діяльності.

ПРН 14. Мати універсальні навички науковця, зокрема уміти писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управляти науковими / мистецькими проектами.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язковий освітній компонент ОЗК 1.1.2 (за освітньою програмою та навчальним планом)
Формат курсу	Денна форма навчання, 1 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 год. самостійної роботи студента – 60
Технічне і програмне забезпечення	Використання обладнання навчальної лабораторії з проблем культурології (ауд. 5, к. 5) для показу відеоматеріалів, презентацій.

	Проведення окремих контрольних форм, перевірка завдань для самостійної роботи та консультування через профіль викладача.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, дальтон-план (самостійне виконання завдань), контрольні заходи; Види: лекція, семінар, консультація Методи: проблемний виклад, частково-пошуковий – пошук фактичних матеріалів, дослідницький – самостійний пошук наукових, навчальних матеріалів за тематикою навчальної дисципліни.
Поточний контроль	Проводиться як усне опитування під час лекційних, семінарських занять та в онлайн-форматі, виступи студентів на семінарських заняттях, виконання завдань до самостійної роботи. Міжсесійний атестаційний контроль
Підсумковий контроль	Проводиться у формі семестрового заліку з урахуванням результатів поточного контролю. Залік виставляється у разі виконання здобувачем усіх форм завдань до самостійної роботи.
Політика курсу	Навчальний процес організовується на основі дотриманні правил академічної доброчесності. Письмові завдання мають бути виконані самостійно та продемонструвати вміння здобувача опрацювати джерела, аналізувати та логічно аргументувати власну точку, уміння застосовувати навички критичного мислення щодо результатів наукового аналізу культурних феноменів, порівнювати підходи щодо аналізу культури та визначати їх евристичний потенціал; застосовувати категорії культурології для ефективного аналізу соціальних практик. Робота не має містити плагіату. Не допускається: використання результатів досліджень без посилань на джерела, механічне переписування словників та дидактичних текстів. Виконання усіх видів робіт, передбачених програмою курсу має відбуватися вчасно, запізнені завдання оцінюються нижчими балами. Спілкування в аудиторії базується на принципах академічної свободи та взаємоповаги.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем (або блоків)	Разом годин	Лекційні	Семінарські	Сам. робота
<i>Змістовий блок 1.</i> <i>Наукові рефлексії культури</i>				
Тема 1. Парадигматичний вимір науки	6	2		4
Тема 2. Інституціалізація культурології.	6	2		4
Тема 3. Рефлексії ідеї культури в інтелектуальній історії Європи.	6	2		4
Тема 4. Парадигми наукового визначення культури.	6	2	2	4
Тема 5. Наукова ідентифікація культурології.	6	2		4

<i>Змістовий блок 2. Методологічні аспекти досліджень культури.</i>				
Тема 6. Філософські аспекти усвідомлення культури.	12		2	8
Тема 7. Методологічні особливості культурно-історичних досліджень.	12	2		8
Тема 8. Антропологічні теорії та методи аналізу культури.	12	2	2	8
Тема 9. Соціологічний вимір культури.	12	2	2	8
Тема 10. Літературознавчі, мовознавчі та мистецтвознавчі студії культури.	12	2	2	8
Всього	90	20	10	60

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Наприклад:

Звіт про виконання кожного із завдань

самостійної роботи

до 10 балів

доповідь на семінарському

занятті

до 5 балів

виконання необов'язкових завдань

до 10 балів

підсумковий контроль (залік)

до 40 балів

Схема нарахування балів, які отримують студенти

<i>T 1</i>	<i>T 2</i>	<i>T 3</i>	<i>T 4</i>	<i>T 5</i>	<i>T 6</i>	<i>T 7</i>	<i>T 8</i>	<i>T 9</i>	<i>T 10</i>	<i>Підсумковий контроль</i>	<i>Сума</i>
<i>3 бали</i>	<i>3 бали</i>	<i>4 бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>8 балів</i>	<i>8 балів</i>	<i>8 балів</i>	<i>8 балів</i>	<i>8 балів</i>	<i>40</i>	<i>100</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання певних видів робіт на практичних та семінарських заняттях дисципліни є залік.

Залік за кредитно-трансферною системою виставляють здобувачам, які виконали всі види робіт і набрали не менше 60 % від 100 балів за результатами підсумкового контролю. Оголошення результатів модульного контролю проводять у присутності всіх здобувачів групи.

“Зараховано” – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

“Не зараховано” – 0-59 балів – виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки.

При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з семінарських занять, які відбулися в період, за який проводиться підсумковий контроль, а також результати захисту індивідуальних завдань та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи здобувачів з даної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Багацький В. В, Кормич Л. І. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Кондор, 2004. 302 с.

Історія світової культури. Культурні регіони : навч. посібник / авт.: Л. Т. Левчук та ін. 3-те вид., перероб. і допов. Київ : Либідь, 2000. 519 с.

Історія світової та української культури : підручник / В. Греченко та ін. Київ : Літера, 2006. 478 с.

Історія світової культури : навч. посібник / [авт.: Левчук Л. Т. та ін.]. 3-те вид., перероб. і допов. Київ : Центр учб. Л-ри, 2010. 399 с.

Кормич Л., Багацький В. Культурологія : (Історія і теорія світової культури ХХ століття) : навч. посіб. 2-е вид. Харків : Одиссей, 2003. 303 с.

Культурологія: українська та зарубіжна культура : навч. посібник / за ред. М. М. Заковича. 5-те вид., стер. Київ : Знання, 2010. 589 с.

Павленко Ю. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства. Київ : Либідь, 2001. 359 с.

Шейко В. М., Богуцький Ю. П., Германова де Діас Е. В. Культурологія : навч. посібник. Харків. : ХДАК, 2011. 473 с.

Шейко В. М, Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія світової культури : навч. посіб. Київ : Кондор, 2006. 407 с.

Шейко В. М., Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури. Візантія. Арабо-мусульманський світ. Китай. Японія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистецтва і культури. Харків : ХДАК, 2001. 181 с.

Шейко В. М., Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури. Західна Європа XVII і XVIII ст. : підруч. для студ. вищ. навч. закладів мистецтва і культури. Харків : ХДАК, 2001. 183 с.

Шейко В. М., Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури. Західна Європа ХІХ–ХХ ст. : підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистецтва і культури. Харків : ХДАК, 2001. 205 с.

Шейко В. М., Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури. Первісність. Стародавній світ. Харків : ХДАК, 1999. 209 с.

Шейко В. М., Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури. Середньовіччя. Відродження : підручник. Харків : ХДАК, 2001. 189 с.

Допоміжна:

Горський В. С., Кислюк К. В. Історія української філософії : підручник. Київ : Либідь, 2004.

Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ–ХХ ст. : навч. посіб. Київ, 1996.

Греченко В. А., Кислюк К. В. Історія української культури : навч. посібник. Київ : Кондор, 2013.

Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, редкол. : Г. Скрипник (голов. ред.) та ін. Київ, 2007.

Історія української культури. У 5 т. / Нац. акад. наук України ; редкол.: Я. Д. Ісаєвич (гол. ред.) та ін.]. Київ : Наук. думка, 2001–2012.

Історія українського мистецтва. У 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; гол. ред. Г. Скрипник. Київ, 2006–2011.

Історія українського театру: У 3 т. Т. 1–2 / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; редкол.: Г. А. Скрипник (голова) та ін. Київ, 2009–2017.

Історія української музики. В 6 т. Т. 1–4 / АН УРСР, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; редкол.: М. М. Гордійчук (голова) [та ін.]. Київ : Наук. думка, 1989–1992.

Історія української та зарубіжної культури : навч. посіб. / за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. Київ: Знання-Прес, 2002. 351 с.

Історія світової та української культури : підручник / В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко. Київ : Літера, 2006. 478 с.

Історія української культури : слов. термінів і персоналій / за ред.: Л. В. Анучиною, О. А. Стасевською, О. В. Уманець. Вид. 2-ге, випр. і допов. Харків : Право, 2013. 254 с.

Історія української культури : підручник / за ред. В. О. Лозового. Харків : Право, 2013. 367 с.

Кислюк К. В. Українська культура І чверті ХХІ ст. : повороти модернізаційних перетворень : монографія. — К. : ВД «Кондор», 2018. 196 с.

Попович М. Нарис історії культури України. 2-ге вид., випр. Київ : АртЕк, 2001. 728 с.

Сегеда С. П. Антропологія : навч. Посібник. Київ : Либідь, 2001. 336 с.

Шейко В. М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури : навч. посіб. 5-те вид., стер. Київ : Знання, 2013. 271 с.

Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія культури Слобідської України. 2-ге вид., допов. Харків : ХДАК, 2012. 229 с.

Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ : Кондор, 2011. 258 с.

Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ століття : навч. посіб. Київ : Генеза, 1997. 311 с.

Інформаційні джерела

Найбільші бібліотеки світу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Центр документції ООН: <http://www.un.org/russian/document/centre/>

Офіційний сайт ЮНЕСКО <http://www.unesco.org>
Сайт журнал «Нематеріальное наследие. Вестник»:
<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=EN&pg=home>
Портал ЮНВТО: <http://www.unwto.org/>
Портал Ради Європи: <http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal>
Сайт ІКОМОС: <http://www.icomos.org>
Портал ІКОМ: <http://www.icom.in.ua>
Український центр культурних досліджень <http://www.culturalstudies.in.ua/>